

41 . Râșnov | Județ: Brașov | Punct: Grădiște, Erdenburg | Anul: 2020

Anul: 2020

Cod RAN: 40376.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană târzie

Tipuri sit: structură de cult/religioasă

Categorii sit: Apărare (construcții defensive)

Autori: Stelian Coșuleț, Alexandru Petculescu

Instituții: Muzeul Județean de Istorie Brașov, Muzeul Județean de Istorie Brașov

Raport

Proiectul de cercetare a castrului Cumidava început în 2006 de către Muzeul Județean de Istorie Brașov a continuat și în 2020. Această a 15-a campanie arheologică a fost de o mai mică amploare datorită în special lipsei forței de muncă caracteristică zonei.

Și în acest an săpăturile au continuat în praetentura sinistra reprezentând cca. un sfert din întreaga fortificație, unde în prima fază a acesteia au fost dispuse barăcile trupelor. În acest an s-au săpat suprafețe late de 4 m, care în funcție de obiectivele avute în vedere au fost de lungimi diferite, însă păstrându-se sistemul de marcare stabilit de la începutul proiectului.

În campania curentă s-au urmărit două obiective: mai întâi dacă drumul secundar care divizează praetentura sinistra pe lățime în a doua fază constructivă, continuă și în spațiul dintre drumul secundar longitudinal și via praetoria, iar apoi cercetarea celor două extremități ale spațiului lat de cca 20 m, delimitat de cele două drumuri mai sus menționate.

Pentru atingerea primului obiectiv s-a trasat suprafața S 37 de 6x4 m, extinsă apoi până la 9x4 m, care a fost săpată până la adâncimea de 0,70 m. Astfel s-a precizat că drumul secundar transversal din faza II continuă până la via praetoria, împărțind pe lățime în două părți egale întreaga praetentura sinistra. Sub acest drum a apărut un strat de chirpic ars și șanțul lat de 0,30 m al unei temelii de lemn suprapuse de pietre de râu aparținând unei construcții datând din prima fază, dispusă paralel cu via praetoria.

În vederea rezolvării problematicei ridicate de cel de al doilea obiectiv s-au terminat suprafețele S 24 și S 59 și s-au deschis trei noi suprafețe: S 69 de 4x5 m; S 34 + S 35 carou 1 având în total 9x4 m; S 43 carou 3 + S 44 + S 45 carou 3, de 12x4 m în total. În acest fel s-a urmărit cercetarea celor două extremități ale spațiului dintre drumul longitudinal și via praetoria, necesară datorită faptului că în faza II drumul transversal delimitează în această zonă două spații egale dar cu funcționalitate și deci planimetrie a construcțiilor diferite.

În partea dinspre centrul castrului unde au fost amplasate S 59 și S 69 săpătura s-a încheiat la adâncimea de 0,70 m. Aici s-au descoperit sub stratul de pietriș alunecat din via praetoria, șanțurile de implantare a pereților de lemn ale unei camere cu dimensiunile exterioare de 4,30x3,10 m, aparținând unei construcții din faza I distrusă prin incendiere.

În S 24 s-a ajuns la -1,25 m, iar pe mijlocul ei s-a executat un sondaj transversal de verificare în pământul steril, lat de 0,75 m și adânc de 0,40 m. S-a stabilit astfel că drumul secundar paralel cu Via praetoria, căruia i s-a identificat și o rigolă, a fost construit în faza I și a rămas în funcțiune până la abandonarea castrului.

În suprafața S 34 + S 35, paralelă cu precedenta, sub pământul vegetal a apărut un strat de pământ negru cu cenușă de la un atelier metalurgic situat în apropiere, care este semnalat prin descoperirea a numeroase bucăți de zgură de fier și topituri de bronz. La începutul suprafeței, pe cca. 2 m, sunt pietre din via sagularis,

drumul din spatele valului de pământ al castrului. Săpătura a continuat până în stratul steril, la adâncimea de 1,10-1,20 m, corespunzând pantei terenului. Pe mijlocul ei s-a efectuat un sondaj transversal lat de 1m și adânc de 0,40 m în care s-a descoperit șanțul de implantare lat de 0,30 m, al unui perete de lemn orientat în lungul suprafeței, care provine de la o construcție paralelă cu via praetoria aparținând primei faze constructive a castrului.

S 43 + S 44 + S 45, a fost dispusă paralel cu precedenta suprafață de care este despărțită printr-un mator lat de 1 m. La începutul său a fost descoperită via sagularis lată de cca. 5 m. În restul suprafeței, sub stratul vegetal, pe aproximativ 3 m lățime este un strat de pământ negru cu cenușă, pigmenți de cărbune, scursuri de plumb, bronz, fragmente informe de fier, reprezentând deșeuri ale aceluiași atelier metalurgic care a fost semnalat și în precedenta suprafață. În ultimul metru din lățimea suprafeței au apărut fragmente de chirpic ars, țigle și olane provenind de la pereții și acoperișul unei clădiri distruse violent. S-a ajuns până la cca 0,80 m adâncime, în funcție de panta terenului, urmând ca în campania următoare săpătura să continue până la epuizarea straturilor arheologice și identificarea precisă a planului și funcționalității clădirii identificate.

Dintre rezultatele științifice cele mai importante se cuvin a fi menționate: identificarea drumului secundar transversal din faza II în spațiul de până la via praetoria; descoperirea unor construcții aparținând fazei I în zona dinspre centrul castrului ca și a unui atelier metalurgic în apropierea porții praetoria.

În afară de obișnuitele fragmente ceramice, au mai fost descoperite: un opaiț întreg, un vas strecurătoare, două greutatea de plase de pescuit din lut, o gresie de ascuțit, trei funduri de vase de sticlă, un fragment de rășniță, 5 monede (dintre care 2 denari de la Severus Alexander, un bronz bătut la Niceea de același împărat, un denar și un dupondius ilizibile), două cataramă și două carabiniere de bronz, o aplică de bronz emailată și una decorată cu reliefuri, o aplică de balteus din bronz, două mecanisme de broască dintre care unul de bronz și unul de fier, o cheie de fier, o fibulă de bronz, două ținte de sanda, două balamale de fier, trei cuțite dintre care unul întreg de mari dimensiuni, un vârf de săgeată și unul de bolț, două dălți, un dorn, două mărgelă de sticlă și un fragment de buterolă din os.

În campania din 2021 se va continua cercetarea spațiului dintre drumul secundar identificat în 2018 și via praetoria. Astfel în zona din apropierea porta praetoria se va termina suprafața 43 + 44 + 45 și se vor deschide alte două noi suprafețe paralele cu aceasta în terenul rămas până la via praetoria iar în zona dinspre centrul castrului se va efectua o nouă suprafață paralelă cu S 69 până la rigola via-ei praetoria.

Prin secționarea celor două extremități ale spațiului dintre drumul secundar și via praetoria se va putea reconstitui planul pe faze întregii praetentura sinistra și se va putea trece la pregătirea publicării monografice a rezultatelor proiectului de cercetare început în 2006.

Note

- 1.CCA 2006, p.291 – 292; CCA 2007, p. 256 – 257, pl. 56; CCA 2008, p. 185 – 186; CCA 2010, p. 109 – 111; CCA 2011, p. 116 – 117; CCA 2013, p. 113 – 114; CCA 2014, p. 62 – 63; CCA 2015, p. 68 -69; CCA 2016, p. 111 -112; CCA 2018, p. 383 -374 campania 2017: CCA 2018, p. 161 – 162 campania 2018.

Informații suplimentare online

[Raportul 6586 din cronica.cimec.ro](http://raportul6586.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
